

OBEČNÍ ZPRAVODAJ

Radim, Studeňany, Tužín, Podhájí, Lhán

Měsíčník

Srpen 2021

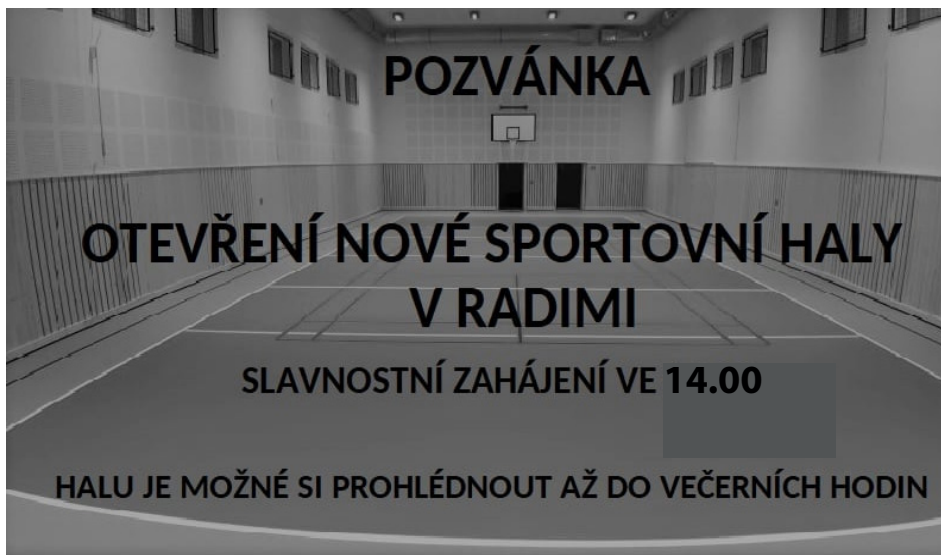
číslo 8

LETOŠNÍ LÉTO NÁS ČEKÁ JEDNA VELKÁ AKCE, NA KTEROU BYCHOM VÁS TOUTO CESTOU MOC RÁDI POZVALI.

21. 8. se na hřišti koná Tradiční Jirkův posvícenský turnaj smíšených družstev.
Zahájení turnaje je v **9.00 hod.**

Při této příležitosti bude v **14.00 hod** oficiálně **přestřižena** pomyslná **páska** u nové tělocvičny. Celé odpoledne bude možné si tělocvičnu a přilehlé prostory prohlédnout. V tělocvičně bude instalována malá výstavka fotografií z budování tělocvičny. Srdečně vás na tuto událost zveme. Přijďte si popovídat a zavzpomínat si.

Po skončení turnaje následuje **tradiční Posvícenská zábava se skupinou Prorock.**

ZE ŠKOLY A ŠKOLKY

Léto je v plném proudu, prázdniny se přehoupaly do své druhé poloviny, a přestože to tak nevypadá, všichni zaměstnanci se již připravují na nový školní rok. Paní kuchařky přivítají děti v nově vymalované jídelně, taktéž prostory ve školce dostanou novou tvář. Pro školní děti už paní učitelky objednaly nové pracovní sešity a učebnice, po vzájemné dohodě se rozhodly usnadnit rodičům zářijový stres z nakupování školních potřeb, a tedy objednají veškeré papírenské a výtvarné potřeby dohromady. Věříme, že tento krok rodiče přivítají. Počty dětí pro nový školní rok se stabilizovaly. Ve škole jsme počítali s 19 dětmi, k dnešnímu datu se zřejmě počet zvýší na 22 dětí, což je pro naši školu velice přínosná zpráva. Kapacita naší školy je 40 dětí, proto děti do školy můžeme stále přijímat. Ve školce hned po květnovém zápise, bylo jasné, že některé děti nemohou být přijaty. Poptávka byla větší než počet volných míst v naší školce. Určuje to vyhláška, která upřesňuje nejvyšší počet dětí ve třídě a to 24. I přesto, že je nám to líto, že jsme nevyhověli všem, museli jsme se řídit dle platného zákona. Věříme, že letošní odmítnuté děti se příští školní rok dostanou. Dětem přejeme, aby si plnými doušky užily druhý měsíc prázdnin, a budeme se na ně těšit 1. září ve škole v 7. 30 hodin. Pevně doufáme, že následující školní rok již proběhne tak, jak si všichni budeme přát a to, ve školních lavicích. Přejeme krásné srpnové dny.

Radka Koláčná a Kateřina Babíková

ÚLOVKY ZVĚŘE ZA 04–07/2021

V HONITBĚ „BRADLEC“:

prase divoké – 66, srnčí – 5

Dle hlášenky hospodáře MS Josefa Kaprase.

V HONITBĚ „ÚBISLAVICE“:

prase divoké – 28, srnčí – 21, srnčí úhyn – 9

jelen – 1, liška – 7

Dle hlášenky hospodáře MS Josefa Krause.

Pro OZ zpracoval pytlák M.Říha.

OSLAVENCI V ZÁŘÍ

JIŘINA HARISOVÁ (60)

JANA OBORNÍKOVÁ (60)

JIŘÍ ŠULC (70)

JAK SPRÁVNĚ TŘÍDIT ODPAD

(zdroj: jaktridit.cz)

3. díl – Papír

patří do modrého kontejneru. Ze všech tříděných odpadů právě papíru vyprodukuje průměrná česká domácnost za rok hmotnostně nejvíc. Modré kontejnery na papír bývají nejsnazším způsobem, jak se ho správně zbavit. Alternativu pak poskytují sběrné suroviny, které nejsou vždy dostupné, na druhou stranu nabízejí za papír roztříděný podle druhů finanční odměnu.

NE

Do modrého kontejneru nepatří celé svazky knih (vhazovat pouze bez vazby, ve větším počtu patří na sběrný dvůr), uhlový, mastný nebo jakkoliv znečištěný papír. Tyto materiály nelze už nadále recyklovat. To samé platí o termopapíru (účtenkách). Pozor, použité dětské pleny opravdu nepatří do kontejneru na papír, ale do popelnice!

ANO

Vhodit sem můžeme například časopisy, noviny, sešity, krabice, papírové obaly, cokoliv z lepenky, nebo knihy. Obálky s fóliovými okénky sem můžete také vhazovat, Nevadí ani papír s kancelářskými sponkami. Zpracovatelé si s nimi umí poradit. Bublínkové obálky vhazujeme pouze bez plastového vnitřku!

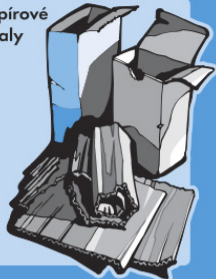
papír

krabice, prosím,
rozložte - nezaberou
v kontejneru tolik místa

Kancelářský papír, sešity

Papírové obaly

Noviny, časopisy, reklamní letáky

Obaly z papíru jsou obvykle označeny:

PAP

20

21

22

NEVHAZUJTE MOKRÝ, MASTNÝ NEBO JINAK ZNEČIŠTĚNÝ PAPIR!

Děkujeme Vám za spolupráci při třídění odpadů!

www.jaktridit.cz
www.ekokom.cz

EKO KOM

PAPÍR

ZAPSÁNO V OBCNÍ KRONICE

Srpen 2001

Pokračujeme výpisem z obecní kroniky, jak události zaznamenal pan Václav Nidrlé před dvaceti lety.

V první dekádě teploty vesměs nad 20°C, ráno kolem 15°C, vydatné deště celkem 62 mm. Sklízelo se nepříliš suché obilí, ve věku 73 let zemřela paní Alenka Štálová a narodil se David Kulháněk. Je pěkná úroda okurek, ve Dřevěnici zemřel 88ti letý pan Vilém Kopecký.

Druhá dekáda byla nejteplejší v roce, ráno kolem 20°C a odpoledne až 30°C, napršelo 74 mm, na kurtech v Radimi se hrály zápasy Volejbalové Dřevěnice, kombajny opět vyjely sklízet obilí. 20.8. v dusném dni přišla velká bouřka, kdy za pouhé 4 hod. napršelo 74 mm vody, Úlibice a Lužany pruh krupobití poničil ovoce s odhadem škody na 10 mil. Kč v Železnici po úderu blesku shořel domek. Ve věku 77 let v hradecké nemocnici zemřel Zdeněk Koudelka.

Třetí dekáda s ranní teplotou kolem 17°C a odpoledne do 27 °C, napršelo 45 mm. Půda na polích je zamokřená, obilí polehlé a tak zemědělci zkoušejí alespoň orat. Na hřišti se konal turnaj smíšených družstev ve volejbale. Ve Studeňanech byl položen nový povrch cesty k vodárně a Dvorcům a na Podhájí od čp.7 až k čp.10. Seje se řepka, není možné sklízet brambory a sušit spousty zelené píce. Bohatá úroda obilí je z části poškozena plísni.

Z Wikipedie – události ve světě a v ČR

- 14. srpna – se narodila rakouská sportovní lezkyně Sandra Lettner
- 14. srpna – zemřel skifař, olympijský vítěz Pavel Schmidt (*09. 02. 1930)
- 25. srpna – zemřel slovenský geolog Jozef Zlocha (*06. 06. 1940)
- 26. srpna – se narodila Anna Janatková zavražděná školačka v říjnu 2010
- 26. srpna – zemřela faerská premiérka Marita Petersen (*21. 10. 1940)
- 28. srpna – zemřela režisérka a spisovatelka Olga Zezulová (*17. 09. 1922)

Pro OZ zpracoval Miroslav Říha

SOKOLSKÉ LÉTO

Jak jistě víte, na jaře jsme moc sportovat nemohli. V červnu se konal jediný turnaj v Nové Pace, kde jsme měly dva týmy. Oba si vedly velice dobře a ve svých kategoriích si odnášejí vítězství. Ve žlutém volejbale to byli Honzík Myšík a Štěpa Maťátko jako Žlutásci a v Oranžovém Míša Stříbrná a Klárka Vrabcová jako Ještěrky. Moc gratulujeme.

A začali prázdniny a tradiční tábor ve Zbytčích. V letošním roce se přihlásilo 62 dětí. Opět jsme zavítali do známého prostředí nad Velkými Hamry. Tématem letošního tábora byla Doba ledová. Děti se rozdělily do 5 družstev. Každé družstvo mělo svou barvu

trčka. Vymýšlely název týmu malovaly vlajku, vyráběly pravěké zbraně. Vymýšlely pravěké reklamy, vyráběly oblečení. Počasí nám sice moc nepřálo. Dost pršelo, ale i přes to se na pár dní umoudřilo, takže jsme zařadily několik vodních her. Vzhledem k zprísňeným hygienickým opatřením jsme nemohli uspořádat celodenní výlet. V kuchyni se o nás vzorně starala paní Kyselá, paní Havlová a pan Plechatý. Tábor trochu poznamenala velká prodleva dětí ve škole a v kroužcích, proto mi dovoluete moc poděkovat všem vedoucím za pevné nervy, trpělivost a za to, že letošní dost náročný tábor zvládli. Ale i přes to se většině dětí líbil a opět se vydařil. Poděkování patří také panu Dolanskému za dopravu bagáže a všech

potřebných věcí. Na konec července jsme naplánovali letní volejbalové soustředění. V nádherném prostředí v AZASU v Dolní Čermné strávilo 15 dětí a 4 trenéři nádherný týden. Byli jsme ubytováni v chatkách a bungalovech. Počasí se na tento týden umoudřilo a tak jsme mohli trénovat 3x denně. Nádherné prostředí, skvělá kuchyně, která se mimochodem proti loňskému

roku moc zlepšila a úžasní lidé to vše přispělo k tomu, že jsme si ten týden velmi užily a již se těšíme na příští rok. Dovolte mi abych touto cestou moc poděkovala všem trenérům, kteří se dětem věnovali. Nesmím zapomenout na pana Mirka Adolfa, který nás bezpečně dopravil nejen na tábor a zpět, ale i na soustředění. Moc děkujeme.

VÝLET SDH RADIM

Jako každý rok jsme ukončili hasičskou sezónu výletem. Tentokrát jsme se v sobotu 19.6. vydali do Městských lesů v Hradci Králové. Lesy včetně rybníků a dalších pozemků se rozprostírají na ploše 3800 ha. Nabízejí využití jak pro cyklisty, in-line bruslaře nebo jen pěší turisty. Najde se tu vyžití opravdu pro každého. My jsme v lesích nejprve absolvovali trasu „Pohádková stezka“, na které jsou různá zastavení s vyřezávanými pohádkovými bytostmi. Na jejím konci na nás čekal krásný chovný rybník Výskyt, kde jsme se na chvíli usadili a opekli si buřty na tamějším veřejném tábořišti. Poté jsme pokračovali dále k oborám se zvířaty. Konkrétně jsme viděli obory s daňky, muflony, divočáky a jeleny sika. Velmi nám přišel vhod další malý rybníček, kde jsme se téměř skoro všichni smočili, protože ten den panovalo opravdu hodně teplé počasí. Naši téměř 7km trasu jsme zakončili u kiosku s občerstvením, kde si každý koupil, na co měl chuť – nanuk, limonádu, hranolky... Doufáme, že se výlet v přírodě líbil a že zase společně podnikneme něco dalšího.

Stříbrná Petra

PRANOSTIKY NA SRPEN

I když ze strnišť občas fučí, horko nás přece jen mučí.
Jsou-li v srpnu hory kalný, budou v zimě mrazy valný.
Když pálí srpen, bude pálit i víno.
Srpen a únor – tepla a zimy úmor.
Do svatého Vavřince nechval pšenice.
Ať si kdo chce, co chce říká – v srpnu ještě do rybníka.

Z „Velké knihy českých pranostik“ od Adély Müllerové, vybral M. Říha

OPRAVA CESTY NA KRCHOV

Stavební firma LTM Vrchlabí prováděla na konci července opravu cesty po budování vodovodu firmou OBIS Nová Paka (další foto na „mriha.rajce.idnes.cz“)

OSLAVENCI V ZÁŘÍ

JIŘINA HARISOVÁ (60)

JANA OBORNÍKOVÁ (60)

JIŘÍ ŠULC (70)

ČESKÝ RÁJ ZNÁMÝ A NEZNÁMÝ

Kumburk, je příkladem hradu u nás dost neobvyklého koncentrického typu- jednotlivé části jsou umístěny spirálovitě za sebou, do spirály se zatáčí i přístupová cesta, vedená postupně čtyřmi branami. Případný nepřítel tak musel projít kolem všech věží, bašt a hradebních ochozů a byl tak vystaven střelbě obránců. Pátá

brána pak střežila vstup do horní části areálu s palácem a mohutnou hranolovou věží. S rozvojem turistiky v romantickém 19. století se stal Kumburk oblíbeným výletním cílem. Tehdejší majitelé Trautmannsdorfové dali v roce 1840 vyčistit sklep paláce, o další opravy se v letech 1939 - 1941 postarali členové Klubu českých turistů – jejich zásluhou byla zabezpečena horní část hradu a opravena věž. Opravy probíhají i dnes, a to díky dobrovolníkům ze Sdružení pro ochranu hradu Kumburk, kteří se o hrad starají. V letech 1833 – 1834 zavítal na hrad romantický

básník Karel Hynek Mácha. Zříceniny si nakreslil do skicáře a objekt zařadil mezi „hrady spatřené“, a jeho návštěvy tu připomíná pamětní deska. Z hradu se dochovala spodní část hranolové věže, torzo kulaté věže, rozsáhlé podzemní paláce, části bran, hradební zdi i hospodářských budov. Z dřevěné plošiny na velké věži je

nádherný výhled na dominanty Českého ráje, Krkonoše, Orlické hory, Ještěd i do polabské roviny. Zřícenina je po celý rok volně přístupná. Výjimkou je jen tradiční zářijové Kumburské svítání – kulturně společenská akce s ukázkami středověkých řemesel, rytířskými kláními, soutěžemi pro nejmenší a dalším programem; jde o jediný den v roce, kdy se zde vybírá vstupné. Výtěžek jde ale na dobrou věc: na další opravy hradu.

Příště Čerovka

Pro OZ z knihy Český ráj známý i neznámý, zpracoval Miroslav Říha.

EXPEDICE NOVÝ ZÉLAND

**PROTINOŽCE PO VŠETEČNÝCH OTÁZKÁCH MIRKA ŘÍHY
PŘIBLIŽUJÍ VAŠEK NIDRLE (TEXT) A ALENA NIDRLOVÁ
(OBRAZKY) – DÍL XX.**

V deníku máme datum – neděle 10. listopadu 2019 a jsme velice spokojeni. Už jsme se téměř vzdávali naděje, že fjord Milford Sound opravdu projedeme, a teď jsme na palubě vyhlídkové lodi. Že trochu

nadstandartně fouká, to je nepodstatné, hlavně vidět tu nádheru. Už jsem si vícekrát říkal, že na Novém Zélandu nemohu nic hezčího vidět – ale tohle byl zatímni absolutní vrchol! Strmé štíty, každého půl kilometru vodopád – senzacce. Hodinu a třičtvrtě jsme stáli na opravdu větrné palubě doslova s otevřenou pusou, nádhera jako třeba v Norsku. Pluli jsme například okolo hory Mitre Peak, která je vysoká 1650 metrů, tedy jako bychom se dívali na Sněžku, jak se tyčí hned od mořské hladiny, tedy od 0 metrů nad mořem. Pozorujeme lachtany, šibal kapitán nás doveze až k vodopádu, který nás slušně postříká ... Fakt jsme zažili nejkrásnější okamžiky naší expedice. Zpět do „civilizace“ se vracíme autem

krásnou scenérií hlubokých kaňonů, vodopádů, po klikaté silnici s množstvím vyhlídek kolem prudkých říček mířících do Tasmanova moře. Já opět řídím a tak vždycky jen tak hodím po té kráse okem. Vracíme se plní dojmy do Te Anau, kde ve stejném kempu strávíme už třetí noc. Vaříme – je minutka, vepřový steak s rýží a rajčaty. Dobrá tečka na závěr dne,

na který já určitě nezapomenu. A ještě vykřičník – červené. Pondělí 11.11. bylo přejezdové – ujeli jsme 461 km (z toho 350 já). Připomněli jsme si dědu, kterému by bylo právě 96 let a gratulovali Martinu Všetečkovi k svátku. Vyrazili jsme zpět směrem na Queenstown. Projeli ho a pokračovali podél velkého jezera na městečko Glenorchy. Pěkná cesta, pro řidiče ne tolik, ale pro ostatní se spoustou nových pohledů na jezero či hory. Samozřejmě jsme z vyhlídek spokojeně na tu krásu koukali. V Glenorchy jsme udělali asi hodinovou procházku. A zase zpět, naposledy do Queenstownu a dále směrem na severovýchod. Cílem je městečko Twizel. Dorazili jsme až těsně před večerem, protože jsme neodolali velkému množství krásných vyhlídek, které nešlo minout. Rychle objednáváme kemp, stavíme stany (naštěstí do sucha), i když celý den poprchávalo. Teplota nic moc, okolo 10 °. Při cestě jsme dnes viděli snad milion ovcí, o trochu méně hovězího, nějaké jeleny (asi podle názvu jedné z mnohých farem wapiti) a pár stovek koní. A to je vše – dále, Mirku, míříme k nejvyšší hoře N. Zélandu Mount Cook (3724 metrů).

Říha a Nidrlé

KAMPELIČKA RADIM

Akce Vybudování obecních bytů v obci Radim byla financovaná z programu 29822 – Akce financované z rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu a Vlády. Termín této akce byl od 19. 6. 2020 do 30. 6. 2021. V Kampeličce vznikly 3 byty, které jsou již zkolaudované a od 1. 9. 2021 budou pronajímány. Přes všechny překážky, které vznikaly během stavby a také stížnosti na stavební firmu, kterých jsem si vyslechla bezpočet, se akce zdařila. Nyní ještě zbývají úpravy okolního prostranství.

Cena za provedení stavebních prací 8.381.837,34,- Kč

Priznaná dotace z MFCR 6.833.222,- Kč

Celková cena 9.165.257,63,- Kč

/ projektová dokumentace, stavební dozor, dotační poradenství a další/

Zdeňka Stříbrná

HISTORIE OBCE RADIM

V dnešním pokračování se o něco více dotkneme údajů o Radimi. Historické prameny vzniklé v polovině 17.století umožňují, abychom se poprvé setkali s konkrétními lidmi v jejich přirozeném venkovském prostředí, poznali jejich majetkové poměry a náboženské zakotvení. Vzájemně se přitom doplňují údaje z berní ruly se zpovědními seznamy z jednotlivých farností a postupně vznikajícími matrikami pokřtěných, oddaných a zemřelých. Podle berní ruly tvořilo panství Radim 10 vsí, v nichž bylo 108 usedlostí osídlených a 4 pustá místa (v Újezdci a Plouznici). Na těchto usedlostech hospodařilo 42 sedláků, 45 chalupníků a 21 zahradníků (domkářů), kteří na celkové výměře 2.266 strychů (asi 642 hektarů), chovali 72 koňů, 222 krav, 176 kusů jalového hovězího dobytka, 20 ovcí a 17 prasat. Na celém panství byly 3 mlýny se 4 koly a překvapivě jenom 2 řemeslníci (kolář a kovář ve Zboží). Druhé panství kartuziánů, Pecku, tvořilo 11 vsí s 226 usedlostmi a 12 pustých staveními a místy s výměrou 1.918 strychů (asi 555 ha) a 4 mlýny s 5 koly. Zásadní rozdíl byl v počtu 28 řemeslníků a živnostníků. Samotná Radim měla 16 usedlostí, z nichž na sedmi byli sedláci, na pěti chalupníci a na čtyřech zahradníci. Výměra jejich půdy (vesměs druhé bonitní třídy, tj. role středně úrodné) činila téměř 268 strychů (asi 76 hektarů). Největšími sedláky byli Mikuláš Dypl (Typl) s necelými třinácti hektary a třemi potahy, Mikuláš Pýcha měl 12,5 hektaru a také tři potahy a Matěj Beneš 9,25 hektaru a 2 potahy. Ke Studeňanům patřilo nejvíce půdy (ovšem ve třetí bonitní třídě, tj. role neúrodné), více než 620 strychů (téměř 176 hektarů), na níž hospodařilo 12 sedláků, 3 chalupníci a 4 zahradníci. Největší výměrou se zde mohli pochlubit Matěj Horák s více než 33 hektary a Jan Vokatej s Václavem Mazánkem, kteří měli shodně 18,5 hektarů, všichni tři po dvou potazích. Zvláštností Studeňan bylo, že ve druhé polovině 17. století ves opakovaně postihly požáry, při kterých vyhořelo 9 převážně selských usedlostí. Na Tužíně se nevyskytovali žádní sedláci a z celkového počtu 16 usedlostí patřilo 11 chalupníkům a 5 zahradníkům. Největší plochu půdy (třetí bonitní třídy) zde obhospodařoval Daniel Havránek (6,1 hektarů). Naopak ve Lháni se nacházely jen 4 selské usedlosti o celkové výměře téměř 159 strychů (45 hektarů), nejrozsáhlejší polnosti zde měli Václav Nožička a Martin Broul, každý 12,5 hektarů, oba se dvěma potahy. Z hlediska církevní správy byla v polovině 17. století sídlem faráře Pecka, k níž patřila Radim jako filiální farnost. V církevních pramenech z té doby se i na příkladu Radimi zcela exemplárně potvrzuje obecná situace katolické církve v Čechách.

*Pro potřeby Zpravodaje zpracoval Václav Nidrle
zdroje: – Dr.Jan Stříbrný „Radim v proměnách času
–obecní kronika*

V současné době je v závěrečné fázi dostavba vodovodu na tužinský Krchov. Přípojky jsou přivedeny k hranicím pozemků vlastníků a připojení do vlastních domů si už musí uhradit každý sám.

Celkové náklady na tuto akci byly	6.896.963,- Kč
Dotace od MZe činí	3.740.000,- Kč
Dotace od Královéhradeckého kraje	1.000.000,- Kč
Vlastní finanční zdroje obce	2.156.963,- K

Stavba

„Doplnění vodovodu Radim“

(- rozšíření vodovodních řadů)

je realizována za finanční podpory

Krajského úřadu

Královéhradeckého kraje

Redakce: M. Danišová, Z. Stříbrná, M. Říha, V. Nidrlé, J. Adolfová, Š. Kořínková,
R. Koláčná, P. Stříbrná

Grafická úprava: D. Křelinová

Kontakt: zpravodaj@obec-radim.cz, www.obec-radim.cz

Tisk a distribuce: OÚ Radim

Počet výtisků: 220 ks